

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็นการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม
เรื่อง การศึกษาชุมชนต้นแบบที่นำแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้
ในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน

การเริ่มต้นสัมภาษณ์

1. แนะนำตัวผู้สัมภาษณ์และอธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
2. ขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและเต็มที่

การดำเนินการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล .....
2. อายุ .....
3. ที่อยู่ .....

1. ทูทางสังคม

1.1 ทูมนุษย

- เวลาว่างงาน ทั้งงานส่วนตัวและงานส่วนรวม ชาวบ้านช่วยเหลือกันหรือไม่ เช่น การลงแขก
 การช่วยงานบุญต่าง ๆ เป็นต้น

.....

.....

.....

.....

- เวลามีปัญหาหรือมีเรื่องเดือดร้อน ชาวบ้านเขาร่วมมือกันหรือช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ
 หรือไม่

.....

.....

.....

.....

- ในชุมชนมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยหรือไม่ เรื่องอะไรบ้าง และมีวิธีการจัดการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- ผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในชุมชน มีบทบาทอย่างไร สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวดำเนินได้หรือไม่ หรือพึ่งพาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

.....

.....

.....

.....

- ผลการตัดสินใจของผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในชุมชนในการแก้ปัญหาดังกล่าวดำเนินอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

- ท่านคิดว่าผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในชุมชน เป็นคนเช่นไร

.....

.....

.....

.....

1.2 ทุนทางสถาบัน กลุ่ม / เครือข่าย

- ชาวบ้านมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือไม่ เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น
มีกี่กลุ่ม

.....

.....

.....

.....

- มีกลุ่มอะไรบ้าง ผลของการรวมกลุ่มกันเป็นอย่างไร แล้วกลุ่มเข้มแข็งหรือไม่ ดูจาก
อะไร

.....

.....

.....

.....

- ชาวบ้านในชุมชนมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชาวบ้านในชุมชนอื่นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- องค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก เช่น โรงเรียน วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มี
บทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไรในการแก้ปัญหา/พัฒนาชุมชน/กลุ่ม

.....

.....

.....

.....

1.3 ทูทางวัฒนธรรม

- ความเชื่อ ความศรัทธาสังคคีสิทธิ์ในชุมชนที่สืบทอดกันมา มีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนที่ทำกันเป็นประจำทุกปี มีอะไรบ้าง มีพิธีกรรมหรือทำกันอย่างไร ช่วงเวลาไหน เกิดความคิดหรือความเชื่ออย่างไร ท่านคิดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ทูทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สภาพพื้นที่ของชุมชนเป็นอย่างไร เช่น สภาพของป่าเขาเป็นอย่างไร มีสภาพของป่าไม้เหลืออยู่มากน้อยเพียงไร

.....

.....

.....

.....

.....

- แหล่งน้ำที่ชาวบ้านใช้สอยกันมีหรือไม่ และใช้ทำอะไร (กินหรือทำการเกษตร) และเพียงพอตลอดทั้งปีหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

- ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลหรือไม่ ปริมาณน้ำฝนพอกิน พอใช้หรือไม่ ถ้าปริมาณน้ำไม่พอใช้ชาวบ้านมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- พื้นที่(ดิน)ส่วนใหญ่ของชุมชนมีลักษณะอย่างไร ชาวบ้านใช้ทำอะไร มีกรรมสิทธิ์เป็นของตนเองหรือไม่

.....

.....

.....

.....

- พื้นที่สาธารณะในหมู่บ้านมีหรือไม่ มากน้อยเพียงไร ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าวอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- ชาวบ้านได้พึ่งพาอาศัยทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- เมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการนำเสนอพระราชดำริ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้
ผลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เป็นอย่างไร ยังสามารถ
อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรเหล่านั้นให้คงอยู่เพื่อการดำรงชีวิตของชุมชนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ทูทางความรู้ สติปัญญา / เทคโนโลยี

- ภายในชุมชนมีองค์ความรู้/ภูมิปัญญา ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือองค์ความรู้ที่เป็น
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือไม่ อะไรบ้าง (คนกับคน/คนกับธรรมชาติ/คนกับสิ่งเหนือ
ธรรมชาติ)

.....

.....

.....

.....

.....

- มีการถ่ายทอด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ภายในชุมชนหรือนอกชุมชน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. นโยบาย / กระบวนการพัฒนาจากภายนอก

- หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ทั้งภายในและภายนอกชุมชน เคยมีการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาคความยากจนหรือเรื่องอื่น ๆ ของชุมชนบ้างหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

- ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน นำมาแก้ปัญหหรือพัฒนาชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้สถาบันพื้นฟูภูมิปัญญาไท จังหวัดบุรีรัมย์ (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้สถาบันพื้นฟูภูมิปัญญาไท จังหวัดบุรีรัมย์ (2)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนกลุ่มอีได้น้อย จังหวัดบุรีรัมย์ (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนกลุ่มอีได้น้อย จังหวัดบุรีรัมย์ (2)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมชาติ หุมพรคานาน้ำ รีสอร์ท (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมชาติ หุมพรคานาน้ำ รีสอร์ท (2)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ชุมชนต้นแบบบ้านทอนอม จังหวัดชุมพร (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ชุมชนต้นแบบบ้านทอนอม จังหวัดชุมพร (2)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ตำบลทุ่งคา จังหวัดชุมพร (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ตำบลทุ่งคา จังหวัดชุมพร (2)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ชุมชนบ้านหนองแอก
ตำบลหนองหม้อ จังหวัดนครสวรรค์ (1)

ภาพกิจกรรม การศึกษาชุมชนต้นแบบ ชุมชนบ้านหนองแอก
ตำบลหนองหม้อ จังหวัดนครสวรรค์ (2)